

02135011 számú Műtárgyvédelmi munkatárs - Műtárgyvédelmi asszisztens megnevezésű szakképesítés megszerzésére irányuló szakmai képzéseket megalapozó programkövetelmény

1 A javaslatot tevő adatai¹

- 1.1 Természetes személy esetén: -
 - 1.1.1 Név:
 - 1.1.2 Lakcím:
 - 1.1.3 E-mail cím:
 - 1.1.4 Telefonszám:
- 1.2 Nem természetes személy esetén: -
 - 1.2.1 Név: **Oktatásért felelős miniszter**
 - 1.2.2 Jogi személy működési formája (cégforma):
 - 1.2.3 Székhely:
 - 1.2.4 Képviselőre (cégjegyzésre) jogosult személy neve:
 - 1.2.5 Képviselőre (cégjegyzésre) jogosult személy telefonszáma:
 - 1.2.6 Képviselőre (cégjegyzésre) jogosult személy e-mail címe:
 - 1.2.7 Kapcsolattartásra kijelölt természetes személy neve:
 - 1.2.8 Kapcsolattartásra kijelölt természetes személy telefonszáma:
 - 1.2.9 Kapcsolattartásra kijelölt természetes személy e-mail címe:

2 A programkövetelmény, illetve az ennek alapján szervezhető szakmai képzés

- 2.1 Megnevezése: Műtárgyvédelmi munkatárs - Műtárgyvédelmi asszisztens képzés
- 2.2 Besorolása a képzési területek egységes osztályozási rendszere (KEOR) szerinti kód alapján: 0213

3 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szak-képesítés

- 3.1 Megnevezése: Műtárgyvédelmi munkatárs Műtárgyvédelmi asszisztens
- 3.2 Szintjének besorolása
 - 3.2.1 Az Európai Képesítési Keretrendszer (EKKR) szerint: 5
 - 3.2.2 A Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR) szerint: 5
 - 3.2.3 A Digitális Kompetencia Keretrendszer szerint: 4

¹ A megfelelő elem kiválasztandó.

4 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerzhető szakképesítés és az azzal betölthető munkakör vagy végezhető tevékenység kapcsolata, összefüggése²:

4.1 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítéshez szükséges kompetenciákkal szakmajegyzékben szereplő szakma körébe vonható munkaterület, tevékenység vagy munkakör magasabb szinten gyakorolható, vagy a szakmai képzés szakmajegyzékben szereplő szakma képzési és kimeneti követelményeiben meg nem határozott speciális szakmai ismeretek és szakmai készségek megszerzésére irányul.

4.2 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítés jogszabályban meghatározott képesítési követelmény munkakör betöltéséhez vagy tevékenység folytatásához.

A képesítési követelményt előíró jogszabály: 11/2002 (IV. 13.) NKÖM rendelet a muzeális intézményekben foglalkoztatottak szakmai munkaköreinek betöltéséhez szükséges képesítési feltételekről

5 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb munkaterület, tevékenység vagy munkakör leírása:

A Műtárgyvédelmi Munkatárs - Műtárgyvédelmi Asszisztens okleveles restaurátor szakmai felügyeletével, irányításával, a múzeumi jogszabályok, valamint a műtárgyvédelmi előírások betartása mellett végzi a műtárgyak mozgatását, csomagolását, tisztítását, konzerválását. Ellenőrzi a műtárgyak állapotát és környezetét (klimatikus körülmények, higiénia) a raktárban és a kiállítás területén. A megelőző műtárgyvédelmi követelményektől eltérő állapotok esetén jelez a felettesének. Elkötelezetten és lelkiismeretesen dolgozik a műtárgyak megőrzése, állapotuk javítása érdekében a restaurálás etikai szabályainak betartásával. Részt vesz a kiállítások építésében, bontásában, installációk készítésében. A műtárgyak tisztításáról, konzerváló, restauráló kezeléséről szakszerű, precíz, fényképes dokumentációt készít elektronikusan és szükség esetén papír alapon. Csapatmunkában dolgozik, együttműködve a múzeum szakalkalmazottaival.

6 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerzhető szakképesítéshez szükséges képzési tartalom szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatti állása:

6.1 Szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatt áll: -

6.1.1 Az oltalom típusának megjelölése:

6.1.2 Nyilvántartó hatóság:

6.1.3 Azonosító vagy nyilvántartásba vételi száma:

² A megfelelő elem kiválasztandó.

7 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés megkezdéséhez szükséges bemeneti feltételek:

Iskolai előképzettség³:

érettségi végzettség

7.1 Szakmai előképzettség: nem szükséges

7.2 Egészségügyi alkalmassági követelmény: nem szükséges

7.3 Szakmai gyakorlat területe és időtartama: nem szükséges

8 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés elvégzéséhez szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszama (Amennyiben a programkövetelmény modulszerű felépítésű, a minimális óraszám a modulonként meghatározott minimális, a maximális óraszám a modulonként meghatározott maximális óraszámok összege):

8.1 Minimális óraszám: 320

8.2 Maximális óraszám: 480

9 A szakmai követelmények leírása:

9.1 Nem modulszerű felépítés esetén:

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Különböző típusú (néprajzi, történeti régészeti, természettudományi, képzőművészeti) műtárgyakat mozgat, csomagol.	Ismeri a biztonságos műtárgymozgatás és csomagolás műtárgyvédelmi szempontból megfelelő szabályait, anyagait és módszereit.	Minden helyzetben szem előtt tartja a műtárgyak állapotának megőrzését, lelkiismeretesen és kellő körültekintéssel végzi a mozgatást, csomagolást.	A műtárgyak előkészítését, mozgatását, csomagolását önállóan végzi el, nagyméretű, nehéz, vagy érzékeny műtárgy esetén segítséget kér.
2	Szerves, szerves és kompozit anyagú tárgyak állapotát ellenőrzi és változásukat jelzi a megfelelő szakembernek (restaurátor, muzeológus), intézkedést kezdeményez.	Ismeri a szerves (bőr, csont, fa, műanyag, papír, textil), és a szerves (fém, kerámia, kő, üveg) műtárgyakot alkotó fizikai és kémiai tulajdonságait,	Szem előtt tartja a műtárgyak megőrzésének fontosságát, lelkiismeretesen és kellő alaposítással végzi az állapotuk ellenőrzését.	Felelősséggel tartozik a műtárgyak állapotában beállt változásról értesíteni felettesét, illetve az illetékes szakembert (muzeológus, restaurátor).

³ A megfelelő elem kiválasztandó.

		felismeri a károsodások okait és megjelenési formáit.		
3	Jó megtartású kerámia, fém, bőr, papír, textil és felületkezelés nélküli fatárgyakat portalanít, szárazon tisztít.	Ismeri a porok a műtárgyak anyaga-ira gyakorolt káros hatását, a portalanítás módszereit és kockázatait, valamint a kezelésre vonatkozó etikai szabályokat.	A portalanítást körültekintően, óvatosan, szakszerűen, felelősségteljesen végzi.	A jó megtartású kerámia-, fém-, bőr-, papír-, fatárgyak portalanítását muzeológus vagy restaurátor megbízásából önállóan végzi.
4	Jó megtartású bőr- és papír tárgyakat tisztít, megragaszt, kiegészít, formára igazít.	Ismeri a bőr és papír fő fizikai és kémiai tulajdonságait, felismeri károsodásukat és tudatában van a beavatkozások veszélyeinek, illetve saját szakmai tudása határainak.	A bőr- és papírtárgyak kezelését kellő óvatossággal, körültekintően, precízen és a restaurálás etikai szabályait figyelembe véve végzi.	A bőr- és papírtárgyak tisztítását, ragasztását, kiegészítését, formára igazítását okleveles restaurátor felügyelete és irányítása mellett végzi.
5	Jó megtartású fatárgyakat tisztít, ragaszt, kiegészít.	Felismeri a különbséget a tisztítás és a bevonat eltávolítása között. Ismeri a fa fizikai és kémiai tulajdonságait, érzékenységet, ragasztásának és kiegészítésének módjait és anyaga-ait.	A fa konzerválás, restaurálás kockázatainak, valamint saját szaktudása határainak ismeretében óvatosan, precízen, a restaurálás etikai szabályait figyelembe véve, felelősen hajtja végre a beavatkozásokat.	A fatárgyak tisztítását, ragasztását, kiegészítését okleveles restaurátor felügyeletével és irányításával végzi.
6	Jó megtartású régészeti kerámia leleteket válogat, a töredékekről a földes szennyeződést eltávolítja, a töredékeket összeragasztja	Ismeri a régészeti kerámia leletek fizikai és kémiai tulajdonságait, érzékenységet, biztonságos tisztításuk módját, a ragasztásukhoz használható anyagokat és módszereket.	Régészeti kerámia leletek válogatását, tisztítását, ragasztását kellő odafigyeléssel, lelkiismeretesen, óvatosan végzi.	A régészeti kerámia leletek válogatását, tisztítását, ragasztását muzeológus, okleveles restaurátor megbízásából önállóan végzi.
7	Jó megtartású történeti és néprajzi kerámiákat tisztít,	Ismeri a mázatlan és a mázas kerámia fizikai és kémiai	A kerámia konzerválás, restaurálás kockázatai	A kerámiatárgyak tisztítását, ragasztását és kiegészít

	ragaszt, kis felületű hiányait (a felület 5-10%-a) kiegészíti.	tulajdonságait, érzékenységét, tisztításának, ragasztásának és kiegészítésének módját, valamint anyagait.	nak, valamint saját szaktudása határainak ismeretében felelősen, óvatosan, a restaurálás etikai szabályait figyelembe véve, precízen végzi a beavatkozásokat.	tését okleveles restaurátor szakvéleménye alapján, útmutatása mellett végzi.
8	Jó megtartású régészeti fémtárgyakról földes szennyeződést távolít el, szűkség esetén mechanikus módon formára igazít, ragaszt, kisebb kiegészítést, valamint felületkezelést végez. Jó megtartású történeti fémtárgyakat tisztít, felületkezel.	Ismeri a fémek fizikai és kémiai tulajdonságait, érzékenységét, biztonságos tisztításuk anyagait, módszereit és kockázatait, képes megkülönböztetni a (földes) szennyeződést a korróziós terméktől. Ismeri a fémeken használható felületvédő anyagokat, azok alkalmazási lehetőségeit.	A fémtárgyak kezelését kellő óvatossággal, körültekintően és precízen, a konzerválás-restaurálás etikai szabályait, valamint saját szaktudásának határait figyelembe véve végzi.	A fémtárgyak mechanikus tisztítását, ragasztását, kiegészítését okleveles restaurátor megbízásából önállóan végzi. Fémtárgyakon vegyszeres kezelést kizárólag okleveles restaurátor felügyelete és irányítása alatt végez!
9	Jó megtartású néprajzi, történeti textiltárgyakat vizesen tisztít, varrókonzervál.	Ismeri a textilek fő fizikai és kémiai tulajdonságait, felismeri károsodásukat és tudatában van a vizes tisztítás veszélyeinek, illetve saját szakmai tudása határainak.	A textiltárgyak kezelését kellő óvatossággal, körültekintően és precízen, a konzerválás-restaurálás etikai szabályait, valamint saját szaktudásának határait figyelembe véve végzi.	A textil tárgyak vizes tisztítását, varrókonzerválását okleveles restaurátor felügyeletével végzi.
10	Részt vesz kombinált anyagú tárgyak konzerváló, restauráló kezelésében.	Ismeri a szerves és szervetlen anyagok kombinációjával készített tárgyak műtárgyvédelmi és restaurálási nehézségeit, tudatában van saját szaktudása határainak.	Körültekintően, óvatosan és szakmai alázattal végzi a kombinált anyagú műtárgyak kezelését.	Kombinált anyagú tárgyak portalanítását, tisztítását, formára igazítását, javítását okleveles restaurátor felügyeletével és irányításával végzi.
11	Tárgylistákat, át-	Ismeri a konzervá-	Precízen, figyel-	Önállóan írja a

	adás-átvételi jegyzőkönyvet, mozgatósi naplót konzerválási, restaurálási dokumentációt ír.	lasi, restaurálási dokumentálás szabályait és eszközeit, ismeri a kémiai és restaurálással kapcsolatos szakki-fejezéseket, alapfogalmakat, felhasználói szinten ismeri az elektronikus szövegszerkesztő programot.	mesen, szakszerűen, a valóságnak megfelelően dokumentál.	konzerválási, restaurálási dokumentációt oklevéles restaurátor szakmai felügyelete mellett.
12	Műtárgyak állapotát fotón dokumentálja a kezelések előtt, alatt és után.	Ismeri a fotózás alapjait, tisztában van a beavatkozások fényképes dokumentálásának jelentőségével.	Precízen, figyelmesen, szakszerűen, készít fotókat.	A fotózást önállóan végzi, szükség esetén a múzeumi fotóstól segítséget kér.
13	Részt vesz kiállítások építésében, bontásában, installációk készítésében.	Ismeri az installáló eszközök és tárlók anyagára, szerkezetére vonatkozó műtárgyvédelmi követelményeket.	Az installálási, kiállítás építési és bontási munkákat precízen, körültekintően, lelkiismeretesen végzi.	Az installálási és kiállítás építési, bontási feladatokat kiállításrendező, muzeológus és restaurátor felügyeletével végzi.
14	Katasztrófa helyzetben, illetve egyéb a műtárgyak állapotát veszélyeztető helyzetben részt vesz a műtárgyak mentésében.	Ismeri az intézmény Honvédelmi Intézkedési Tervének rá vonatkozó szabályait, és a műtárgyakat veszélyeztető tényezőket (víz, tűz, rovarok), valamint a sérült, meggyengült műtárgyak biztonságos mozgatásának fő szabályait és módját.	Katasztrófa helyzetben, illetve egyéb a műtárgyak állapotát veszélyeztető helyzetben felelősen és higgadtan, a saját egészségét is védve vesz részt a műtárgyak mentésében.	Betartja a katasztrófa helyzetben felelős személyek, a mentést irányító szakemberek utasításait.
15	Alkalmazza a muzeális intézmények működésére, valamint a kulturális javak védelmére vonatkozó jogszabályokat, illetve a munka, tűz- és balesetvédelmi, vegyszer kezelési szabá-	Ismeri a jogszabályokban a műtárgyvédelmi asszisztens számára meghatározott jogosultság és felelősség határait, tisztában van a munkavédelmi előírások betartása	Magára nézve kötelezőnek tartja a múzeumi etikai és örökségvédelmi jogszabályi előírások, valamint a munkavédelmi szabályok betartását.	

	lyokat.	fontosságával, a vegyszerek helyes tárolásának, megsemmisítésének szabályaival.		
--	---------	---	--	--

9.2 A szakmai képzés megszervezhető kizárólag távoktatásban: igen/nem⁴

10 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés társadalmi-gazdasági hasznosíthatóságának bemutatása (munkaerő-piaci relevanciája):

Azért van szükség Műtárgyvédelmi munkatárs - Műtárgyvédelmi asszisztens szakemberekre, mert a kulturális örökség részét képező tárgyi javak csomagolása, mozgatása, tisztítása, konzerválása speciális tudást, képességet igényel. Jogszabályban is megjelenik, hogy csak az töltetheti be ezt a pozíciót, aki rendelkezik ezzel a szakképesítéssel. Az egységes követelményrendszer alapján megszerzett szakképesítés birtokában állami és egyházi fenntartású múzeumokban, muzeális intézményekben, valamint okleveles restaurátor műhelyében lehet elhelyezkedni.

11 A képesítő vizsga megszervezéséhez szükséges feltételek és a képesítő vizsga vizsgatevékenységeinek részletes leírása:

11.1 A képesítő vizsgára bocsátás feltétele:

A szakmai képzés követelményeinek igazolásáról a képző intézmény által kiállított tanúsítvány.

Egyéb feltételek: -

11.2 Írásbeli vizsga

11.2.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Anyagtani és konzerválási ismeretek

11.2.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása: A vizsgán az alábbi témakörökből összeállított kérdéssorra kell válaszolnia a vizsgázónak. A kérdéssor első része egy 10 kérdésből álló tesztsor, melyben egyszeres és többszörös feleletválasztó feladatok találhatóak. A második részben pedig 2 db kifejtős kérdésre kell válaszolni.

Témakörök:

- Az ázsiai és európai kézi merítésű és gépi gyártású papírok főbb jellemzői, a papír károsodásának okai, típusai és jellegzetességei, a papír tisztításának és javításának főbb módszerei, anyagai és kockázatai

- A bőr kikészítésének lépései, cserzéstípusok, a cserzett bőr és a pergamen főbb tulajdonságai és károsodásainak okai és megjelenési formái, a bőrök tisztításának, ragasztásának módszerei, anyagai és kockázatai

⁴ A megfelelő válasz aláhúzendó.

- A természetes és mesterséges szálak anyagok és a textiltípusok főbb jellemzői, a textilek károsodásának okai és főbb megjelenési formái, a nedves tisztítás előtti műveletek és a nedves kezelés kockázatai, a varrókonzerválás szabályai
- A fatest részei és a fa főbb tulajdonságai, a faanyagok károsítói és ezek főbb megjelenési formái, a fa száraz és nedves tisztításának anyagai, módszerei és kockázatai, a fa ragasztásának anyagai és főbb etikai szempontjai
- A vas, réz, ón főbb fizikai, kémiai tulajdonságai, károsodásai, a korróziós termék, a patina és a felületi szennyeződés közti különbség, eltávolításuk lehetőségei és kockázatai, a felületvédelem anyagai
- A kerámia fogalma, főbb típusai, az alapanyag összetétele és az alapvető készítméstechnikai eljárások, a jellegzetes károsodások okai és megjelenési formái régészeti és nem régészeti kerámia tárgyak esetén, ezen károsodási típusok kezelésének elméleti alapjai, a beavatkozások kockázatai

11.2.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

11.2.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 35%

11.2.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai: A javítás a feladatsorhoz rendelt javítási útmutató alapján javítókulcs segítségével történik

11.2.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 51 %-át elérte.

11.3 Projektfeladat

11.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Műtárgyak konzerválása-restaurálása, csomagolása

11.3.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása: A vizsgatevékenység két részből áll, mindkettőt teljesíteni kell a sikeres vizsgához

a) vizsgarész: A vizsgamunka feladat (egy a szaktanár által kiválasztott műtárgy konzerválása, restaurálása szaktanár irányításával) bemutatása

A vizsgamunka dolgozat az alábbi fejezeteket kell tartalmazza:

A tárgy adatai és leírása

Történeti háttér

Készítéstechnikai leírás

Állapotfelmérés

Anyagvizsgálatok

A konzerválás – restaurálás menete

Javaslatok a tárgy további kezeléséhez

Felhasznált anyagok

Ábra és képjegyzék

Irodalomjegyzék

A dolgozat terjedelme minimum 12 oldal, ajánlott betűtípus Times New Roman, 12-es betűméret, sorköz 1,5-es, szakirodalom és egyéb források a dolgozat végén külön feje-

zetben megadva. A dolgozatnak tartalmaznia kell a tárgyat és a munkafolyamatokat bemutató fotókat a szövegbe szerkesztve és képaláírással ellátva. A dolgozat bekötésének módja: spirálozott.

A vizsgázó a szaktanár által hitelesített dolgozatot 15 nappal a vizsga időpontja előtt beküldi az akkreditált vizsgaközpontba, a konzervált-restaurált műtárgyat pedig a vizsga napján kell a helyszínre vinni. A vizsgán a vizsgázó 10 percen bemutatja a dolgozat és a munka fő részeit. A bizottság megtekinti a kezelt tárgyat és kérdéseket tesz fel a kezeléssel kapcsolatban.

b) vizsgarész: Egy kiválasztott „műtárgy” csomagolása

A vizsgázó a bizottság által kijelölt tárgyat kölcsönzési célú szállításra a műtárgyvédelmi előírásoknak megfelelően becsomagolja a rendelkezésre álló csomagolóanyagok közül a legmegfelelőbbeket alkalmazva. Végül a tárgyról átadás-átvételi jegyzőkönyvet ír, melyben a javasolt klimatikus körülményeket is megadja.

11.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 50 perc, ebből az a) vizsgarész 20 perc (bemutatás 10 perc, kérdésekre válasz 10 perc), b) vizsgarész 30 perc.

11.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 65%

11.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

a) vizsgarész

A dolgozat a formai és tartalmi követelményeknek megfelel, szerkesztése esztétikus	10%
A műtárgy készítése technikájának leírása szakszerű, logikus, követhető és jól illusztrált	15%
A tárgy konzerválás – restaurálás előtti állapotának bemutatása a beavatkozások céljának ismertetése szakszerű, világos és érthető	15%
A beavatkozások indokoltak és szakszerűek, bemutatásuk érthető, megfelelően illusztrált	20%
A tárgy raktározására, kiállítására, mozgatására tett javaslatok helytállóak, pontosak	10%
A dolgozat bemutatása során a fogalmazás szakszerű, érthető, világos	5%
A bemutatás röviden, de lényegretörően tartalmazza a dolgozat fejezeteit	10%
A vizsgázó a feltett kérdésekre relevánsan és szakszerűen válaszol	15%

b) vizsgarész

A műtárgyvédelmi és balesetvédelmi szabályok ismerete és betartása megfelelő	15%
A műtárgy csomagolásához kiválasztott anyagok és módszerek műtárgyvédelmi szempontból szakszerűek, a tárgy számára biztonságosak	25%
A csomagolás precíz, igényes	25%
A védőeszközök használata megfelelő	10%
A tárgy átadás-átvételi jegyzőkönyv pontos, helyesen tartalmazza a szükséges adatokat	25%

Az értékelés összesítésénél az a) vizsgarészt 55%, a b) vizsgarészt 45% súlyozással kell figyelembe venni.

11.3.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 51 %-át elérte.

11.4 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges személyi feltételek:-

11.5 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:

A vizsgázók által konzervált-restaurált vizsgamunka tárgyak jelen kell legyenek a vizsgaközpontban a vizsga napján, hogy a bizottság tagjai megtekinthessék a dolgozat és a munka bemutatása alatt.

A vizsgázók számától függően legalább 10 db tárgy, legyen köztük szerves (textil, papír, bőr, pergamen, fa, csont), szervetlen (üveg, kerámia, fém, kő) és kompozit (összetett) anyagú egyaránt, műtárgy csomagolásra alkalmas anyagok a tárgyak méretének megfelelő méretben és mennyiségben (pamutvászon, pamutszalag, savmentes papír (80-120 g/m² tömegű), savmentes fátlyolpapír (10-20 g/m² tömegű) és kartonok (140-180 g/m² tömegű), papír- és műanyagdobozok, légbuborékos fólia, térkitöltő (pl. polisztirol golyók), polisztirol- és/vagy poli-
etilénhab lapok (2-6 cm vastag), rozsdamentes rovarű (1-2-es), színesfejű gombostű, papír-hengerek (5-20 cm átmérőjűek), vágó- és feliratozásra alkalmas eszközök (olló, snitzer, vágó-lap, ragasztószalag, alkoholos filctoll, ceruza, papír), kesztyűk (pamut, gumi és nitril anyagú), dobozok, asztalfelület a csomagoláshoz, papír és íróeszköz és/vagy számítógép szövegszerkesztő programmal és nyomtató az átadás-átvételi jegyzőkönyv írásához (és nyomtatásához).

11.6 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: -

11.7 A képesítő vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok: -

11.8 A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek: -